

Faktablad - Flamskyddsmedel

Brandsäkerheten

Plast är en oljeprodukt som brinner bra. När plast används där det finns risk för brand, eller där brand är särskilt katastrofalt, måste plasten flamskyddas.

Bromerade flamskyddsmedel

Olika flamskyddsmedel används beroende på vilka material som ska flamskyddas. Bromerade och klorerade organiska ämnen är vanliga. För att fylla sin funktion får ämnena inte brytas ner alltför lätt av tiden eller av andra ämnen. Detta är också ämnenas nackdel ur miljösynpunkt, de är "hårdsmlta" och kan anrikas i näringskedjan.

Flamskyddad plast och konstfiber mjuknar och smälter, men brinner ogärna. Täckjackans små smälthål efter gnistor från brasan är ett exempel. Plast i el-produkter, inredningar i offentliga lokaler, bilar, tåg flygplan, måste hålla en viss brandsäkerhetsklass. För att uppnå denna använder plast- och textilindustrin brom.

PBB/PBDE

Ett vanligt flamskyddsmedel har varit **PolyBromerade Bifenyl**er och **PolyBromerade DifenylEtr**ar, PBB och PBDE.

Ny forskning visar att halterna av PBB/PBDE stiger i bl a fisk i vår del av världen. Senaste rön är att laboratorier i Sverige kunnat påvisa spår av PBDE i blod från människa och i modersmjölk.

Hur PBB/PBDE sprids ...

till miljön är oklart. Eftersom det påträffats vida omkring, i Östersjöns sediment, i svenska insjöar och i isbjörnar på Svalbard, så sprids ämnet med vindarna och troligast från en mängd små utsläppskällor.

...via soptippar

Den största källan för spridning till miljön är i avfallsledet när flamskyddad plast och textilier hamnar på soptippar och kanske "pyrbrinner". Eldsvådor i tippar är vanliga. Förbränning vid hög temperatur i moderna värmeverk är en accepterad destruktionsmetod för PBB/PBDE. Då återvinns också energin i materialet.

EU förbjuder vissa 2004

Kemikalieinspektionen (KEMI) föreslog våren 1999 till EU att PBB/PBDE skulle förbjudas. EU har under 2002 beslutat förbjuda två föreningar, penta- och oktaBDE, fr o m 15 augusti av 2004.

PBB/PBDE borta ur Xerox produkter

I Xerox produkter konstruerade efter 1994 används inte alls PBB/PBDE. Bättre miljöanpassade flamskydd används, t ex TBBPA (**TetraBromBisfenol A**), och bara i små komponenter som väger mindre än 25 g.

Xerox policy: Minimera miljöbelastningen

I el-apparater finns ett flertal ämnen som bör tas om hand på ett miljöriktigt sätt när produkten tjänat ut. T ex bly/tenn i lödningar, koppar i ledningar och brom/klor i plast. Dessa ämnen ligger bundna och frigörs inte i kundmiljön.

I vår kvalitets- och miljöcertifierade återvinning ser vi till att även flamskyddad plast omhändertas på ett miljöriktigt sätt. Därmed lever vi upp till vår policy att minimera miljöbelastningen och optimera resursanvändningen.